

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
011/23	Kommunestyret	PS	16.02.2023
016/23	Kommunestyret	PS	23.03.2023
035/23	Formannskapet	PS	23.03.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Per Lerøy	FE-000, TI-&1, HistSak-19/746	22/1044

Innføring av utvalsmodellen i Austrheim kommune

Framlegg til vedtak:

Forslag 1:

Austrheim kommune vedtar å innføre utvalsmodellen som ei prøveordning i neste valperiode. Ein startar med utval for oppvekst og velferd. Utvalet skal ha sju medlemmer. Leiar av utvalet må vera medlem av kommunestyret for å kunna vera saksordførar der. Leiar av utvalet må presentera saker for formannskapet før det tas vidare til kommunestyret viss eit forslag til vedtak i kommunestyret medfører økonomisk kostnader. Det må leggjast tilstrekkeleg tid mellom utvalsmøta og formannskap/kommunestyret slik at det er tid til å senda sakene vidare. Kommunedirektøren skal saksutgreia saker til utvalet. Det skal i forkant av valperioden 2027-2031 gjennomførast ei evaluering av ordninga.

Forslag 2:

Austrheim kommune vedtar å innføre utvalsmodellen som ei prøveordning i neste valperiode. Ein har eit utval for Oppvekst og velferd, og eit Teknisk utval. Utvala skal ha sju medlemmer kvar. Leiarane av utvala må vera medlemmer av kommunestyret for å kunna vera saksordførarar der. Leiarane av utvala må presentera saker for formannskapet før det tas vidare til kommunestyret viss eit forslag til vedtak i kommunestyret medfører økonomisk kostnader. Det må leggjast tilstrekkeleg tid mellom utvalsmøta og formannskap/kommunestyret slik at det er tid til å senda sakene vidare. Kommunedirektøren skal saksutgreia saker til utvala. Det skal i forkant av valperioden 2027-2031 gjennomførast ei evaluering av ordninga.

Forslag 3:

Ingen endring – som i dag.

Det vert for kommunestyreperioden 2023-2027 innført utvalsmodell med tre utval, eit for kvart tenestoområde, minus kommunedirektøren sitt område.

Kvat utval skal ha sju medlemmer, der minst eit medlem er medlem av kommunestyre. Bakgrunnen for ynskje om tre utval er stort sett den same som er gjeve i saksutgreiinga frå gruppearfora.

Austrheim kommune vedtar å innføra utvalsmodellen som ei prøveordning i neste valperiode. Ein startar med utval for oppvekst og velferd. Utvalet skal ha sju medlemmer. Leiar av utvalet må vera medlem av kommunestyret for å kunna vera saksordførar der. Leiar av utvalet må presentera saker for formannskapet før det tas vidare til kommunestyret viss eit forslag til vedtak i kommunestyret medfører økonomisk kostnader. Det må leggjast tilstrekkeleg tid mellom utvalsmøta og formannskap/kommunestyret slik at det er tid til å senda sakene vidare. Kommunedirektøren skal saksutgreia saker til utvalet. Det skal i forkant av valperioden 2027-2031 gjennomførast ei evaluering av ordninga.

Kommunestyret - 011/23 - 16.02.2023

KS - behandling:

Ordførar Per Lerøy (Ap) viste til at framlegget frå gruppeleiarane har vore oppe internt i Ap, der det vart sagt at saka måtte utsetjast til dei har hatt medlemsmøte. Lerøy la fram utsetjingsframlegg: Austrheim Arbeidarparti har ikkje fått behandla denne saka i partiet og ber derfor om at saka vert utsett. Me ber om at saka vert lagt fram for formannskapet 23. mars og kommunestyret 13. april. Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at han var i stuss om det var ein god grunn til utsetjing at eitt parti ikkje har fått handsama saka. Elles låg det i vedtaket frå oktober at saka skulle handsamast i dag, og det heng saman med at det skal setjast opp lister til valet. Samstundes er det ei tung sak, og ser at det er grunnar til å diskutera dette grundigare. Reidar Øksnes (Sp) sa om denne saka skal utsetjast, så må det kallast inn til eit ekstraordinært kommunestyre slik at det er kommunestyret som avgjer. Sp vil leggja fram eit grunngjeve framlegg om å ha tre utval. Synest ikkje kommunestyret kan delegera dette til formannskapet.

Ordførar Per Lerøy sa at det ikkje skal vera formannskapet som skal avgjera, men når det er vedteke i formannskapet så er det reelt sett vedteke i kommunestyret også. Og kommunestyret 13/4 er etter at listene er leverte den 31. mars. Har ingen problem med å ta dette i eit ekstraordinært kommunestyre. Må kallast inn til eit ekstra kommunestyre nokre dagar i forkant av fristen 31. mars, dette kjem ein tilbake til.

Handsaming i kommunestyret:

Det vart røysta over utsetjingsframlegget.

Samd for utsetjing, og for at det skal kallast inn til eit ekstra kommunestyre nokre dagar i forkant av fristen 31. mars for handsaming av saka.

KS vedtak:

Austrheim Arbeidarparti har ikkje fått behandla denne saka i partiet og ber derfor om at saka vert utsett. Me ber om at saka vert lagt fram for formannskapet 23. mars og kommunestyret.

Det skal kallast inn til eit ekstra kommunestyre nokre dagar i forkant av fristen 31. mars for handsaming av saka.

Formannskapet - 035/23 - 23.03.2023

FS - behandling:

Leiar av gruppeleiarforum, Inger-Lise Brekke (H), orienterte om arbeidet med utvalsmodellen, der gruppeleiarane jobba med dette tidlegare i vår.

Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp) la fram Sp sitt eige framlegg til vedtak, med innføring av tre utval: "Det vert for kommunestyreperioden 2023-2027 innført utvalsmodell med tre utval, eit for kvart

tenesteområde, minus kommunedirektøren sitt område. Kvart utval skal ha sju medlemmer, der minst eit medlem er medlem av kommunestyre. Bakgrunnen for ynskje om tre utval er stort sett den same som er gjeve i saksutgreiinga frå gruppeleiarfora."

Ordførar Per Lerøy (Ap) viste til at partiet ba om utsetting av saka, i samband med at denne var oppe i det siste kommunestyret. Denne utsettinga har gitt Ap tid til ei grundig handsaming i organisasjonen. I utgangspunktet ville Ap gå inn for framlegg 3, ingen utval/som i dag, men dei har komme fram til at ein kan prøva utvalsmodellen og starta med eitt utval som i framlegg 1.

Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at dei har diskutert saka i partiet, og at KrF vil gå inn for framlegg 2 med to utval.

Ordførar Per Lerøy (Ap) sa om avrøystingsrekkefølga at ein startar med det framlegget som ser ut til å ha minst støtte.

Avrøystinga:

Framlegg 3 - ingen utval/som i dag, fekk ingen røyster.

Framlegg 4 - Sp sitt framlegg om tre utval, fekk ei røyst (Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp))

Etter dette vart dei to siste framlegga sette opp mot kvarandre.

Framlegg 2 - to utval, fekk to røyster og fall, (Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp), og Helge Dyrkolbotn (KrF))

Framlegg 1 - eitt utval, fekk tre røyster og går vidare som formannskapet si tilråding til kommunestyret, (Per Lerøy(Ap), Inger-Lise Brekke (H) og Morten Sognnes (H).

Etter innspel frå kommunedirektøren tok formannskapet stilling til kva som skal vera namnet på dette felles utvalet for to kommunalsjefområde, helse/velferd og oppvekst/kultur, levekårsutvalet. Namneframlegget går vidare som formannskapet si tilråding til kommunestyret.

Handsaming i formannskapet:

Med tre mot to røyster tilrår formannskapet at det vert innført ein utvalsmodell med eitt utval, frå neste kommunestyreperiode. Eit samrøystes formannskapet tilrår at utvalet skal heita "leveskårutvalet".

Framlegget som fekk fleirtal er slik:

Austrheim kommune vedtar å innføra utvalsmodellen som ei prøveordning i neste valperiode. Ein startar med utval for oppvekst og velferd. Utvalet skal ha sju medlemer. Leiar av utvalet må vera medlem av kommunestyret for å kunna vera saksordførar der. Leiar av utvalet må presentera saker for formannskapet før det tas vidare til kommunestyret viss eit forslag til vedtak i kommunestyret medfører økonomisk kostnader. Det må leggjast tilstrekkeleg tid mellom utvalsmøta og formannskap/ kommunestyret slik at det er tid til å senda sakene vidare. Kommunedirektøren skal saksutgreia saker til utvalet. Det skal i forkant av valperioden 2027-2031 gjennomførast ei evaluering av ordninga.

FS vedtak:

Austrheim kommune vedtar å innføra utvalsmodellen som ei prøveordning i neste valperiode. Ein startar med utval for oppvekst og velferd. Utvalet skal ha sju medlemer. Leiar av utvalet må vera medlem av kommunestyret for å kunna vera saksordførar der. Leiar av utvalet må presentera saker for formannskapet før det tas vidare til kommunestyret viss eit forslag til vedtak i kommunestyret medfører økonomisk kostnader. Det må leggjast tilstrekkeleg tid mellom utvalsmøta og formannskap/kommunestyret slik at det er tid til å senda sakene vidare. Kommunedirektøren skal

saksutgreia saker til utvalet. Det skal i forkant av valperioden 2027-2031 gjennomførast ei evaluering av ordninga.

Saksopplysninger:

Saka har vore diskutert i gruppeleiarforum i møta 3. januar, 12. januar og 1. februar. Framlegget her er skrivne av leiar i gruppeleiarforum Inger Lise Brekke, og godkjent i møtet 1. februar.

I kommunestyret 27. oktober 2022 blei det vedtatt at saka om styringsmodell for Austrheim kommune skulle oversendast til gruppeleiarforum for vidare handsaming. Viser til sak 086/22 – 22/8172 Politisk styringsmodell for Austrheim kommune kommunestyreperioden 2023-2027. Vedtaket lyder slik:

- 1. Det vert 17 medlemmar i Austrheim kommunestyre.*
- 2. Resten av saka om styringsmodell for Austrheim kommune vert oversendt til gruppeleiarforum, slik at dei kan handsama denne, gjera ei evaluering og komma med ei innstilling til kommunestyret. Innstillings skal leggast fram for kommunestyret innan 16. februar 2023.*

Eit av fleire intensjon med utvalsmodellen er å få auka interessa for politisk deltaking hjå innbyggjarane. Eit breiare engasjement i politisk aktivitet ved å innføre utvalsmodellen er ein god måte for å rekruttera til politisk arbeid, og dermed viktig for det lokale demokratiet. Dette har vore eit bakteppe for diskusjonane i gruppeleiarforumet. Det er einigheit i forumet at vi anbefaler kommunestyret om å vedta at det blir innført utvalsmodellen som ei prøveordning den neste valperioden. Diskusjonane har vore gode omkring kva fagområde eit utval skal handsame og kor mange utval ein skal anbefale.

Eit viktig moment gruppeleiarforumet har tatt inn i diskusjonen er at det skal startast opp to ad hoc-utval innan kort tid. Eit ad hoc-utval skal gjere greie for nytt helsehus og eit ad hoc-utval skal sjå på den vidare bruk av dagens bygg. Dette vil både krevje deltaking av innbyggjarar og ressursar frå administrasjonen. Det er viktig at ein ikkje ved å etablere både desse ad hoc-utvala og utval jamfør utvalsmodellen innføre fleire utval vil vera å gapa over for mykje. Det kan tenkjast at dei innbyggjarane som ynskjer å engasjere seg i dei nemnde ad hoc-utval gjerne er dei som er engasjerte for plan/teknisk sine saker. Dette talar for at dersom ein ikkje skal ha med eit «Teknisk utval» frå neste valperiode, så startar kommunen med utval som tek føre seg saker enten frå oppvekst eller helsesektoren. Eit anna alternativ er å slå desse to sektorane i hop og ha eit «Utval for oppvekst og velferd». Ved eit slikt alternativ vil Plan og Miljø-saker halde fram med å liggja i formannskapet. Eit argument også for å eventuelt vente med eit teknisk utval er at eit når saker skal gjennom utval for vurdering så kan det medføre lengre behandlingstid. Kommunen har i dag innan plan/byggesak eit godt rykte på seg for å vera raske i vendinga. Det er viktig å halda på denne praksisen.

Gruppeleiarforum ser føre seg at kommunalsjefane for både oppvekst og helse vil kunne løfte saker til eit utval for oppvekst og velferd. Eit slikt utval vil dei kommande åra måtte handsame fleire store og viktige saker for kommunen og innbyggjarane både når det gjelder investering og tenester. Nokre saker som kan nevast er heiltidskultur innan helse, fleire kommunedelplanar som skal jobbast fram som Leve heile livet (Eldremelding) og andre planar innan dette feltet. Det er naturleg at kommunalsjefane for desse saksfeltene ser på kva mandat utvalet skal ha og korleis ein skal jobba, med meir.

Gruppeleiarforumet anbefalar sju medlemmer i kvart utval for å sikra representasjon frå alle partia i

kommunestyret. Leiar i utvalet må vera medlem av kommunestyret for å kunna vera saksordførar der. Om sakene skal via formannskapet (pga. økonomi), så kan ein kalla inn leiar av utvalet for å presentera saka. Det er også viktig at det blir tilstrekkeleg tid mellom utvalsmøta og formannskap/kommunestyret slik at det er tid til å senda vidare.

Medlemmar i gruppeleiarforum:

Per Lerøy (ordførar/Ap)
Inger Lise Brekke (H)
Monika Thorpe (Ap)
Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp)
Jan Erik Espelid (BYA)
Helge Dyrkolbotn (KrF)

Konklusjon

Det er tre ulike framlegg til vedtak, eitt utval, to utval, eller ingen utval (som i dag).